

การวิเคราะห์โดยประมาณสำหรับอาคารสูงภายใต้แรงกระทำด้านข้าง

นายวิเชียร ปังประเสริฐ

ศูนย์วิทยาทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริณูาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาชีวกรรมโยธา

นักวิจัยฯ ผู้ฝึกอบรม

พ.ศ. 2533

ISBN 974 - 577 - 113 - 9

ลิขสิทธิ์ของนักวิจัยฯ ผู้ฝึกอบรม

016284

10305294

APPROXIMATE ANALYSIS OF TALL BUILDINGS UNDER LATERAL LOADS

Mr. Wichean Pungprasert

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering

Department of Civil Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974 - 577 - 113 - 9

หัวขอวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์โดยประมาณสำหรับอาคารสูงภายใน ให้แรงกระแทกต่ำเมือง
โดย นายวิเชียร ปั้งประเสริฐ
ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณ เทพชาตรี

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เม้นทิวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... วันที่ คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. เอกลักษณ์ ลัมสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณ เทพชาตรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กานต์ จันทรางคุ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เริงเดชา รัชตโนนท์)

ลิขสิทธิ์ของบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พนพ์ด้านนี้ฉบับที่ต่อ วิทยานิพนธ์ภาคในคราวเดียวกันนี้เป็นฉบับที่สอง

วิชีร ปั้งประเสริฐ : การวิเคราะห์โดยประมาณสำหรับอาคารสูงภายใต้แรงกระทำ

ด้านข้าง (APPROXIMATE ANALYSIS OF TALL BUILDINGS UNDER LATERAL LOADS)

อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร. พักษณ เทพชาตรี, 64 หน้า. ISBN 974 - 577 - 113 - 9

๗

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิธีการวิเคราะห์โดยประมาณ เพื่อหาค่าการเคลื่อนที่ และค่าแรงภายในต่างๆ ในการออกแบบด้านข้างของโครงสร้างอาคารสูง ที่มีลักษณะสมมาตรหรือไม่สมมาตรภายใต้แรงกระทำด้านข้าง โดยการสมมุติให้แรงที่แบ่งไปในโครงอาคารแต่ละตัวแทบทั้งแรงเดียวจะทำเป็นจุดที่ซึ่งยอดสุดรวมกับแรงกระจา yan ในรูปอนุกรมพหุนามอันดับต่างๆ ตลอดความสูง จากนั้นอาศัยความล้มเหลวระหว่างแรงและการเคลื่อนที่ในแต่ละโครงอาคารและโดยอาศัยความสมดุลและความต่อเนื่องที่ระดับอ้างอิง ได้ ที่กำหนดไว้ จะได้สมการเมตริกซ์ซึ่งใช้หาค่าการกระจายแรง และแรงภายในในแต่ละโครงอาคาร ได้

ผลลัพธ์ของวิธีการนี้ให้ค่าที่ก่อผลใจ เมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมวิเคราะห์ ETABS โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนสำหรับระยะบนทางด้านข้างในช่วง 1 ถึง 5 เปอร์เซนต์ แรงดัดในแนวต้านแรงเฉือน 1.5 ถึง 10 เปอร์เซนต์ และแรงเฉือนในโครงชั้นแข็ง 3 ถึง 15 เปอร์เซนต์ โดยการใช้ค่าระดับอ้างอิงไม่เกิน 10 ระดับ

ศูนย์วิทยาห้องทดลอง
รุพางค์กรสถาบันเทคโนโลยีชุลฯ

ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
สาขาวิชา วิศวกรรมโครงสร้าง
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต วิชีร ปั้งประเสริฐ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ด้วยบ้านภาคตัดย่อ วิทยานิพนธ์ภาควิชกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์

WICHIEAN PUNGPRASERT : APPROXIMATE ANALYSIS OF TALL BUILDINGS UNDER
LATERAL LOADS. THESIS ADVISOR : PROF.THAKSIN THEPCHATRI, Ph.D. 64 pp.

This research presents an approximate analysis of symmetrical or unsymmetrical high-rise buildings subjected to lateral loading. The load distribution is composed of a concentrated load at the top of each assembly, together with a linear combination of distributed loads expressed as polynomials in the height coordinate. A set of flexibility influence coefficients, relating the deflection at any reference level to any particular load component, is established for each assembly. By making use of the equilibrium and compatibility equations at any desired set of reference levels, equations are found in matrix form and the results for each assembly may be determined.

The results of this method are satisfactory and agree fairly well with program ETABS. By using a maximum of 10 reference levels, errors ranged from 1 to 5 percent for deflection, 1.5 to 10 percent for moments in shear walls and 3 to 15 percent for shear forces in the frames.

ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
สาขาวิชา วิศวกรรมโครงสร้าง
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต วีระพล ชัยวุฒิ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณ เทพชาตรี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ความรู้ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ให้ความกรุณา ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร. เอกลักษณ์ ลิมสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร. การุณ จันทรางคุ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เวิงเดชา รัชต์โน๊ต ที่ได้กรุณาแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ที่ได้สนับสนุนในด้านการเงิน และให้ กำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการรูปภาพประกอบ	๙
รายการตารางประกอบ	๑๐
รายการสัญลักษณ์	๑๑
รายการภาคผนวก	๑๒
บทที่ ๑. บทนำ	๑
1.1 บทนำทั่วไป	๑
1.2 การสำรวจวิจัยในอดีต	๑
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	๔
2. วิธีการวิเคราะห์	๕
2.1 แนวความคิดที่ใช้	๕
2.2 สमมติฐาน	๕
2.3 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	๖
3. ตัวอย่างและผลการวิเคราะห์	๑๒
3.1 โครงสร้างที่สมมาตร ประกอบด้วยโครงข้อแข็ง และผังต้านแรงเนื่องเดี่ยว	๑๒
3.2 โครงสร้างที่ไม่สมมาตร ประกอบด้วยโครงข้อแข็ง และผังต้านแรงเนื่องเดี่ยว	๑๓
3.3 โครงสร้างที่สมมาตร ประกอบด้วยโครงข้อแข็ง ผังต้านแรงเนื่องเดี่ยว และผังต้านแรงเนื่องคู่	๑๕

	หน้า
4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	16
4.1 สรุปผลการวิจัย	16
4.2 ข้อเสนอแนะ	17
เอกสารอ้างอิง	18
รูปภาพประกอบ	20
ตารางประกอบ	37
ภาคผนวก	50

ศูนย์วิทยทรัพยากร บุคลากรนิมหมายลัย

รายการรูปภาพประกอบ

รูปที่		หน้า
2.1	ผังโครงการทั่วไปที่ใช้พิจารณา	21
2.2	ลักษณะการเคลื่อนที่ของโครงการ	21
2.3	การແພແຮງກະທຳດ້ານໜ້າ $p(x)$ ດ້ວຍແຮງກະທຳເປັນຈຸດ ແລະແຮງກະຈາຍໃນຮູບປອນກຸຽມພຸ່ນາມອັນດັບຕ່າງໆ	22
2.4	การແພແຮງປົດຮອນແກນ $x \ t(x)$ ດ້ວຍແຮງປົດກະທຳເປັນຈຸດ ແລະແຮງປົດກະຈາຍໃນຮູບປອນກຸຽມພຸ່ນາມອັນດັບຕ່າງໆ	22
2.5	ຕໍ່າໝ່າງຮະດັບອ້າງອີງສໍາຮັບກາວິເຄຣະ໌	23
3.1	ผังโครงการสร้างແລະຮູບຕິດໄອງໂຄຮອກາຄາຣ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 1)	24
3.2	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າແຮງເນື້ອນໃນໂຄຮອກໜັກແຂ້ງ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 1)	25
3.3	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າໂມເມນຕີໃໝ່ນັ້ນຕ້ານແຮງເນື້ອນເດືອວ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 1)	26
3.4	ຜັງພື້ນໜັກທີ່ໄປ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 2)	27
3.5	ຮະຍະເອນຂອງໂຄຮອກໜັກແຂ້ງແລະພົນ້ນຕ້ານແຮງເນື້ອນເດືອວ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 2)	28
3.6	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າໂມເມນຕີໃໝ່ນັ້ນຕ້ານແຮງເນື້ອນເດືອວ 2 (ຕ້ວອຍ່າງທີ 2)	29
3.7	ຜັງພື້ນໜັກທີ່ໄປ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 3)	27
3.8	ຮູບຕິດຂອງໂຄຮອກາຄາຣ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 3)	30
3.9	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າໂມເມນຕີໃໝ່ນັ້ນຕ້ານແຮງເນື້ອນເດືອວ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 3) ...	31
3.10	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າແຮງເນື້ອນໃນໂຄຮອກໜັກແຂ້ງ 1 (ຕ້ວອຍ່າງທີ 3) ..	32
3.11	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າແຮງເນື້ອນໃນໂຄຮອກໜັກແຂ້ງ 2 (ຕ້ວອຍ່າງທີ 3) ..	33
3.12	ເປີຍບ່ອນຫຼັກຄ່າແຮງປົດໃໝ່ນັ້ນຕ້ານແຮງເນື້ອນເດືອວ (ຕ້ວອຍ່າງທີ 3)	34

รูปที่

หน้า

3.13 เปรียบเทียบแรงบิดในผนังต้านแรงเฉือนคู่ (ตัวอย่างที่ 3)	35
ก.1 ชั้นส่วนคนและระดับชั้นความเสี่ย	36
ก.2 ชั้นส่วนเสาและระดับชั้นความเสี่ย	36
ก.3 แรงขีดรั้งที่ปลายเนื่องจากแรงกระชาย พหุนาม	36

ศูนย์วิทยาบริการ
วุฒิวิชาชีพ
และการฝึกอบรม

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
2.1	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคำนวณ	38
3.1	คุณสมบัติขั้นส่วนของโครงสร้าง (ตัวอย่างที่ 1)	39
3.2	เปรียบเทียบค่าระยะ koneที่จุดยอดสุด และค่าแรงดันที่ฐาน ของผังต้านแรงเฉือนเดียว (ตัวอย่างที่ 1)	39
3.3	เปรียบเทียบค่าแรงเฉือน (ตัน) ในโครงสร้าง (ตัวอย่างที่ 1)	40
3.4	เปรียบเทียบค่าแรงดัน (ตัน-เมตร) ในผังต้าน แรงเฉือนเดียว (ตัวอย่างที่ 1)	41
3.5	เปรียบเทียบค่าระยะ koneคงที่ และค่าการหมุนของพื้น ใน ระนาบราบที่จุดยอดสุดของอาคาร (ตัวอย่างที่ 2) ...	41
3.6	เปรียบเทียบค่าระยะ koneที่จุดยอดสุดของโครงสร้างและ ผังต้านแรงเฉือนเดียว (ตัวอย่างที่ 2)	42
3.7	เปรียบเทียบค่าแรงดัน (ตัน-เมตร) ในผังต้าน แรงเฉือนเดียว 2 (ตัวอย่างที่ 2)	43
3.8	คุณสมบัติขั้นส่วนขององค์อาคาร (ตัวอย่างที่ 3)	44
3.9	เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ (ตัวอย่างที่ 3)	45
3.10	เปรียบเทียบค่าแรงเฉือน (ตัน) ในโครงสร้างชุดที่ 1 (ตัวอย่างที่ 3)	46
3.11	เปรียบเทียบค่าแรงเฉือน (ตัน) ในโครงสร้างชุดที่ 2 (ตัวอย่างที่ 3)	47
3.12	เปรียบเทียบค่าแรงดัน (ตัน-เมตร) ในผังต้าน แรงเฉือนเดียว (ตัวอย่างที่ 3)	48
3.13	เปรียบเทียบค่าแรงดัน (ตัน-เมตร) ในผังต้าน แรงเฉือนคู่ (ตัวอย่างที่ 3)	49

รายงานลักษณะ

๑

- E = ไม่ดูแลสืบ延ของชั้นล่าง
- F = เมตริกซ์การยึดหยุ่นของโครงอาคาร
- H = ความสูงทึ้งหมุดของโครงอาคาร
- h = ความสูงระหว่างชั้น
- j = ตระหนี่ซี่ค่าโครงอาคารตัวที่ j
- J = จำนวนโครงอาคารทึ้งหมุดที่ประกอบเป็นโครงสร้าง
- m = จำนวนเต็มใดๆ ที่แสดงค่าอันดับสูงสุดของพหุนาม
- N = จำนวนระดับอ้างอิง
- M_T = แรงบิดเนื่องจากแรงภายนอก
- \tilde{M}_T = เวกเตอร์ของแรงบิดเนื่องจากแรงภายนอก
- O = ตำแหน่งจุดอ้างอิงในโครงสร้าง
- P = เวกเตอร์ของแรงกระทำผ่านศูนย์กลาง
- P_o = แรงกระทำผ่านศูนย์กลางเป็นจุด ที่จุดยอดสุดในโครงอาคาร
- p_i = แรงกระทำผ่านศูนย์กลางในรูปอนุกรมพหุนามอันดับต่างๆ
($i = 0, 1, 2, \dots$)
- Q = แรงเฉือนที่เกิดขึ้นในโครงอาคาร
- R = เวกเตอร์ของแรงเฉือนที่เกิดขึ้นในโครงอาคาร
- S = เมตริกซ์ของประกอบด้วยค่าคงที่
- T = เวกเตอร์ของแรงบิดกระทำผ่านศูนย์กลาง
- T_o = แรงบิดเป็นจุด ที่จุดยอดสุดในโครงอาคาร
- t_i = แรงบิดในรูปอนุกรมพหุนามอันดับต่างๆ
($i = 0, 1, 2, \dots$)
- W_L = แรงเฉือนเนื่องจากแรงภายนอก
- \tilde{W}_L = เวกเตอร์ของแรงเฉือนเนื่องจากแรงภายนอก
- x, y, z = ระบบพิกัดจาก

- X = ระยะในแนวตั้งจากจุดสูงสุดในโครงสร้าง
 \tilde{y} = เวลาเตอร์ของระยะเออนในทิศทางของแรงกระทำผ่านศูนย์
 z_j = ระยะของโครงสร้างจากจุดพิกัดเริ่มต้น
 v = อัตราส่วนระหว่างความเครียดด้านข้างต่อความเครียดในแนวแกน
 (Poisson's Ratio)
 c = มนบิดในระนาบราบ
 f = พารามิเตอร์ $= z/H$

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย**

รายการภาคผนวก

ภาคผนวก	หน้า
ก. ค่าต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์	51
ข. ตัวอย่างข้อมูลและผลลัพธ์การวิเคราะห์	55

**ศูนย์วิทยบรังษย
บุคลิกกรณ์มหาวิทยาลัย**